

ВПЛИВ РІЗНИХ СПОСОБІВ СІВБИ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ

Тиховод В.А., Шандаров М., Email vitelchik@i.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
ЗОШ №8

Сівба соняшнику широкорядним способом має ряд недоліків: посилюється боротьба рослин за вологу, світло та поживні речовини, міжряддя довгий час залишаються не затіненими і через це втрачається дорогоцінна волога для зони Степу, а бур'яни добре розвиваються. Проведення міжрядних обробітків, крім того, що впливає на собівартість кінцевої продукції ще й може травмувати коріння рослин.

При зменшенні ширини міжрядь мають створюватися більш сприятливі умови для розвитку рослин соняшнику за рахунок кращого збереження вологи та ліпшого розвитку кореневої системи, що в свою чергу впливатиме на урожайність культури. Рослини оптимально затіняють ґрунт, поліпшуючи його температурний режим, зменшуючи непродуктивне випаровування вологи. Чим менший відсоток поверхні поля є доступним для прямих сонячних променів, тим легше рослинам переносити посуху [1,2].

Технологічною особливістю вузькорядної сівби соняшнику є можливість підвищення врожаю за рахунок збільшення густоти стояння рослин при відсутності міжрядних обробок[3]. Тому метою наших досліджень було встановити вплив різних способів сівби на продуктивність соняшнику в умовах Степу України.

Дослідження ефективності вирощування соняшнику вузькорядним способом проводилося в умовах ТОВ "АФ Ольвія" в селі Чкалове Приазовського району Запорізької області в 2019 році. Загальна площа контрольного (ширина міжрядь 70 см) та дослідного (ширина міжрядь 19,5 см) полів становила 150 га.

Соняшник гібриду Анюта сіяли сівалкою Monosem звичайним способом з шириною міжрядь 70 см та вузькорядним способом сівалкою Great Plains з шириною міжрядь 19,5 см.

Нами встановлено, що спосіб сівби не має достовірної різниці на діаметр кошика в контрольному та дослідному варіантах.

Маса 1000 насінин у контрольному варіанті становила 44,7 г, а у дослідному варіанті була меншою на 19%. Середня кількість насіння в кошику у контрольному варіанті становила 807 штук, дослідному - 986 штук, але слід зазначити, що насіння дослідного варіанту було більш щуплим.

Врожайність соняшнику гібриду Анюта становила: в контрольному варіанті - 1,7 т/га, а в дослідному - 1,33 т/га. Зниження врожайності можна пояснити більшою засміченістю полів, через неможливість здійснити міжрядний обробіток.

Тому рекомендуємо при вирощуванні соняшнику вузькорядним способом врахувати можливість попереднього внесення гербіцидів. Також важливими умовами запровадження таких посівів, на думку американських науковців, не використовувати даний спосіб сівби, якщо в господарстві здійснюється мінімальний обробіток ґрунту та є проблема з багаторічними бур'янами [4]. Вирощування соняшнику вузькорядним способом має супроводжуватись збільшеними нормами мінеральних добрив [3].

Список використаних джерел

1. <https://yablukom.ua/interesno-znat/231-uzkoryadnyj-posev-podsolnechnika>
2. <https://semenovodcheskoe.com.ua/a150333-agrotehnologii-segodnya-tochnyj.html>
3. https://rain-agro.ua/technology/tech_sunflower/podsolnechnik-izmenenie-shiriny-mezhduryadij/
4. <http://www.cnshb.ru/elibi.asp?s=elib&p=elib/fermer/1/ferm/6/&a=0009a.htm>

Науковий керівник: Федосова А. О., асистент